

Euroopas mõjukad naised kogunesid Toompeal

27. märtsil tulid Toompeale kokku tegusad naised. Aset leidis rahvusvaheline konverents „Naised, kelle sõna maksab Euroopas”, mille korraldas Eesti Reformierakonna nais-ühendus NaiRe ja Euroopa Liberaalide, Demokraatide ja Reformipartei (ELDR). Konverentsi juhatas Riigikogu aseesimees, ELDRi asepresident Kristiina Ojuland.

Konverentsil arutati naiste võimaluste ja rolli üle 21. sajandi poliitikas, lähtudes liberaalsest maailmavaatest. Koverentsil võtsid sõna Euroopa Liberaalide, Demokraatide ja Reformipartei president, Euroopa Parlamendi liige Annemie Neyts-Uyttebroeck, Slovakkia liberaalse partei „Vaba Foorum” asepresident Ludmila Farkasovska, NaiRe esinaine Margot Fjuk, Kuressaare linna- pea Urve Tiidus ja Reformierakonna fraktsiooni nõunik Katja Ljubobrats. Meespoliitiku vaatenurga avas Riigikogu majanduskomisjoni esimees Urmas Klaas.

Ojulandi oodatakse Euroopa Parlamendis

Annemie, kes on varemgi korduvalt Eestit külastanud, tänas Kristiina Ojulandi hea vastuvõtu eest ning leidis, et Eesti on selle aja jooksul meeletult palju arenenud. Neyts-Uyttebroeck lisas, et soovib kindlasti Kristiinat Euroopa Parlamendi koosseisus näha.

„Vaba Foorumi” asepresident Ludmila Farkasovska rääkis liberaalse partei kiirest edust Slovakkias. Liberaalse partei „Vaba Foorum” asutaja ja liberaalide presidendikandidaat on samuti naissoo esindaja – Zuzana Martinakova – järjekordne tõestus sellest, et naiste osakaal Euroopa poliitikas on kasvanud.

Paneelarutelu räägiti peamiselt meeste ja naiste osakaalust poliitikas ning arutati selle üle, kuidas saaks poliitikasse kaasata rohkem naisi. „Naised ise peaksid valima naiste poolt,” oli mõte, mis kõlama jäi. „Liberaalne maailmavaade, tublid ja töökad inimesed, sõltumata nahavärvist, rahvusest või soost – see on see, mis aitab meid välja tuua ka majanduslikult keerulisest ajast,” ütles Kristiina Ojuland kokkuvõtvalt tädedes, et naiste roll Euroopa liberaalsetes parteides on aastate jooksul oluliselt suurenenud.

Kärt Luik/Kristiina Esop

Kristiina Ojuland on Eesti kogenumaid euroliidu asjatundjaid.

Kommentaari

Haldusreformist hirmudeta

Kohalik elu

Valgamaal pole optimism kadunud

Persoon

Järvamaa füüsikaõpetaja huvitub ettevõtlusest

Nõuanne

Mida teha, kui oled jäänud töötuks

Europarlamenti kandideerija mõõdupuuks olgu pädevus

Euroopa Komisjoni asepresident Siim Kallas kinnitab intervjuus Teatajale, et nii Eestist Euroopa Parlamenti kandideerijatel kui ka nende valijatel ja toetajatel peab olema selge ettekujutus, milleks ja mida minnakse sinna tegema.

Missugune peaks olema Eestist valitud europarlamendi liikmete ettevalmistus? Teadmised? Võimekus? Pädevus?

Selleks, et Euroopa Liidu poliitikat kujundada, peab eelkõige olema Euroopa-meelne, Euroopa-usku. Peab olema veendunud Euroopa Liidu kui ajaloos enneolematu riikidevahelise vabatahtliku koostööettevõtte väärtustes. Väärtustes, mis seisnevad eelkõige Euroopa ajaloos seninähtamatus rahu ja vabaduste tagamises Euroopa rahvastele ja ka väljaspool Euroopa piire. Reformierakonnal pole kunagi olnud probleeme Euroopa idee toetamisega, meie erakond on alati olnud üks kõige Euroopa-meelsemaid Eesti erakondi. Oleme üksmeelselt toetanud

Oleme üksmeelselt toetanud tugevat Euroopa Liitu, tema laienemist, Eesti ühiskonna ja majanduse võimalikult aktiivset ning süvendatud lõimumist Euroopaga.

tugevat Euroopa Liitu, tema laienemist, Eesti ühiskonna ja majanduse võimalikult aktiivset ning süvendatud lõimumist Euroopaga. Usust üksi jääb muidugi väheks. Vaja on ka teadmisi, et aru saada, mida Euroopa rahvaste koostöö tegelikult tähendab, kuidas seda kujundatakse, millised on vastuolud ja probleemid. Europarlamendi saadik peab suutma kaasa rääkida. Tal peab olema pädevust, asjatundmist, et osaleda suurte küsimuste arutelul.

Eestis pööratakse suurt tähelepanu euroliidu ja Venemaa suhetele. Kas neid arutab ka Euroopa Parlament?

Euroopa Liidu ja Venemaa suhted on kahtlemata väga oluline teema ja meil pole põhjust hābeneda ega varjata oma teadmisi selles vallas. Aga see pole liht-

Siim Kallase hinnangul vajab Eesti europarlamendi poliitikutid, kes seal tööd teha suudavad.

salt sugugi mitte ainuke asi, millest Euroopa tulevik sõltub. See pole ka kaugeltki mitte see teema, mis täidab Europarlamendi komiteede ja plenaaristungite aja. Eestist valitud parlamendisaadik ei saa üles ärgata ainult siis, kui kuulub sõna „Venemaa”.

Lõpetava Euroopa Parlamendi koosseisu ees tõstatatud ootamatu teravusega energietika ja majandusküsimused. Kas on võimalik prognoosida, mis ootab juunis valitavaid saadikuid?

Tänane peateema on muidugi majanduspoliitika. Lähematel aastatel on kaalul Euroopa Liidu suurima majanduspoliitilise saavutuse – Euroopa siseturu, Euroopa vaba turu saatus. Kas suudetakse kaitsta inimeste, kaupade, teenuste ja kapitali vaba liikumist liikmesriikide õela ja omakaupade liikumisele tekkinud proteksionismi eest – see sõltub sellest, kui tugev on Euroopa Liit, tema asutused, tema parlament

ja täitevasutus, Euroopa Komisjon. Euroopa poliitika on ka tema välispoliitika. Milline on Euroopa Liidu seisukoht maailmakaubanduse asjus? Lähis-Ida problemaatika? Arenguabi programm? Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide suhted? Need ei saa olema lihtsad küsimused. Inimestele, kes on aastaid välispoliitika tegelnud, pole need teemad vō-

Pole tarvis juhuslikke tegelasi, kes mitte midagi Euroopast ei taipa, ja keda Euroopa üleüldse ei huvita.

rad. Eestis rāägatakse palju Euroopa ühtse energiapolitiika vajadusest. Täna pole Euroopa Liidule aga energiamaajanduse korraldamises antud väiksematki õigust midagi otsustada. Kas tulevikus tuleb muutus? Mida arva-

vad nendest küsimustest inimesed, kes europarlamendi kandideerivad?

Mida arvata väidetest, et Eesti kuuest saadikust ei sõltu Euroopa Parlamendis suurt midagi?

Europarlamendi liikmetest sõltub päris palju. Nii nagu rahvusparlamentide puhul, on oluline, et seadusandjate hulka valitakse asjalikud ja asjatundlikud inimesed. Pole tarvis juhuslikke tegelasi, kes mitte midagi Euroopast ei taipa, ja keda Euroopa üleüldse ei huvita. Pole tarvis igasuguseid naljamehi ega käratsejaid. Europarlamendi saadik peab olema veendunud Euroopa ideaalides, peab, toetudes meie oma ajaloo tundmisele, uskuma Euroopa rahvaste ühendumisele ja olema Euroopa-meelne. Siis suudab ta teha rasket tööd Euroopa ettevõtmise kavandamisel ja ka puuduste kõrvaldamisel.

Küsitles Peep Lillemägi

Kommentaari

Haldusreformi hirmutamiset

Kivipalluri visadusega söödetakse meile haldusreformi sildi all erinevaid variante Eestimaa kaardi sunniviisiliseks muutmiseks. Viimane „rajoonideks ja külanõukogudeks“ tegemise plaan läbi tänapäevaseks kõlavate sõnade: vald, linn, osavald, teenus, kvaliteet, efektiivsus, demokraatia on jäänud ilma nii poliitikutest kui ka teadlaste ja omavalitsusinsinidest toetusest.

Meil on vaja taastada usk halduslike muutustate võimalikkusesse. Reformil peab olema eesmärk, tegevuste kava, kindel algus ja lõpp, vastutajad, tegijad, kontroll ja eelarve. Koostööta ei ole ükski muutus võimalik.

Eestis peab säilima ühetasandiline omavalitsussüsteem. Omavalitsusi on vaja tugevdada ning lahendada regionaalse (maakondliku) tasandi probleeme. Omavalitsuste tugevdamine võiks toimuda järgmiselt.

Omapära suurema arvestamisega kohaliku omavalitsuse korralduse ja teiste seadustes. Piltlikult öeldes ei pea Ruhnus olema volikogu ega 7 liikmelist vallavalitsust. Piisaks, kui elanikud koguneksid kaks korda aastas, kinnitaks eelarve ja selle täitmise aruande. Üks asjalik toimetaja saaks seal kindlasti hakkama kogukonda rahuldava täidesaatva võimu rolliga.

Vabatahtliku liitumise suurema stimuleerimisega. Keskuse ja selle loomuliku tagamaa põhjal tekkiva uue omavalitsusüksuse arengukava elluviimise kaudu. Liitumiste takistuseks ei tohiks saada maakondlikud piirid. Riik peab välja ütlemas selge ja piisava vabatahtliku liitumise perioodi. Selle lõppemisel tuleb haldusterritoriaalne reformi läbi viia riigi initsiatiivil ja siis juba tema poolt väljaõeldud põhimõtetel. Kuid ka sellisel juhul peaks kirvega raiumisele eelistama läbirääkimisi.

Omavalitsuste täidetavate ülesannete ja nende rahastamise põhimõtete läbivaatamisega. Omavalitsustel peab olema kindel, majanduse arenguga arvestav tulubaas, vähenema peaks sihtotstarbeliste eraldiste osakaal ja suurenenema isootustusõigus.

Omavalitsuste osutatavate teenuste mahu, kvaliteedi näitajate ja nende täitmise mõõdupuude väljatöötamisega.

Ühistegevuse soodustamisega ja selleks vajaliku seadusandliku baasi kindlustamisega. Seadustega võiks omavalitsustele anda ühiselt täidetavaid ülesandeid. Siinkohal võiks näiteks tuua jäätmeäitluse ja gümnaasiumihariduse andmise.

Omavalitsuste tegeliku ja suurema kaasamisega võrdväärse partnerina riigi elu küsimuste lahendamisse.

Kohalike valimiste aastal soovitatakse kohalikel poliitikutel ja valijatel tõsiselt arutada edasimineküsimuste üle. Kas teekond jätkub üksi või koos naabritega? Kas naabritega koos minek tähendab koostööd või liitumist? Läbi arutelude leiata ka kõige õigemad inimesed oma elu korraldama.

Peep Aru

Järvamaa füüsikaõpetaja plaanib ettevõtjaks hakata

Järvamaal Kareda vallas õpetajana tegutsev Janno Nau räägib elust maakonna väikseimas vallas, tööst pedagoogina ja tulevikuplaanidest.

„Eelmisest aastast jäi kindlasti eredaimalt meelde ajastute teemapargi idee. Siiani pole küll eelprojektist kaugele jõutud, kuid asjaga tegeletakse,“ ütleb Janno Nau.

Palju plaane

„Samuti tooks esile ühise prügikoristusaksiooni, aga ka selle, et kiriku katus sai osaliselt uuendatud ja lasteaia remondiga algust tehtud ning raamatukogu avaramad ruumid. Heameel on sellegi üle, et meie väikese põhikooli õpilased on tublid, osaledes aktiivselt üritustel ning saavutades häid tulemusi võistlustel. Kahju, et noor, sojatooteid valmistanud ettevõtte pidi saanud majanduslangusega aasta keskel oma tegevuse lõpetama,“ võtab Janno möödunud aasta kokku.

„Alanud aastal on esmatähtis hoida seda, mis on: kool, lasteaed ning bussiliiklus peavad edasi toimima,“ ütleb Janno lähitulevikust rääkides.

Janno Nau õpetab Järvamaa lastele füüsikat.

Plaanis on korrastada kohaliku infrastruktuuri ning üritatakse lahti saada ühest Peetri alevikku risustavast „tondilossist“. Janno loodab, et jätkuvad ka kiriku remonditööd ning leiab, et iga vallaelanik saab oma majapidamist kõpitades paikkonna arengule kaasa aidata. „Kareda on küll Järvamaa väikseim vald, kuid usun, et me saame hakkama,“ on Nau positiivselt meelestatud.

Füüsikaõpetaja kahes koolis

Füüsika meeldis Jannole juba kooliajal. „Füüsika on ju kõige alus,“ arvab ta. Nüüd õpetab mees Peetri Põhikoolis juba kuuendat aastat noortele nii füüsikat kui ka tööõpetust. „Paides läheb Järvamaa Kutsehariduskeskuses füüsika õpetamises kolmas aasta,“ ütleb Nau.

Tallinna Ülikoolis füüsikaõpetaja kõrgharidust omandades töötas ta juba pealinnas elades pedagoogina. Peale bakalaureusekraadi omandamist asus mees siiski tagasi kodukohale elama. Nüüd peab Janno plaani ka erasektoris midagi korda saata. „Valdkonniti tooksin välja turismi ning metalli- ja puutöö, need on mind juba pikemat aega köitnud,“ räägib Janno huvialadest.

Kärt Luik

Riigikogu Reformierakonna fraktsioon külastas Valgamaad

Nii positiivset maakonda polegi me veel külastanud, kõlas esimene lause, kui fraktsiooniliikmed kogunesid Tõrva Kammersaali visiidist kokkuvõtteid tegema.

Riigikogu saadikud koondusid kolme gruppi, kes asusid teele Valgamaa kolme tõmbekeskuse Valga, Tõrva ja Otepää poole, eesmärgiga kohtuda erinevate elualade esindajatega nii linnas kui ka valdades.

Suuremat tähelepanu pöörasime haridusele, ettevõtlusele, samuti külastasime sportimis- ja vaba aja veetmisvõimalusi maakonnas ja tutvusime eakatega. Riigikogu liikmetel oli võimalus ka kohtumisteks neid huvitavatel aladel, seda kasutasid Jaak Salumets kohtumiseks Valgamaa treeneritega, koolides esinesid Urmas

Klaas, Hannes Astok, Igor Gräzin.

Valga linna ümbruse külastus algas aasta põllumehe Mati Nurme Pui-de taluga tutvumisega. Külalisi võttis vastu rõõmsameelne peremees, kes kinnitas, et tugev talu jääb ellu ka rasketel aegadel. Külastati ka Valgamaa Kutseõppekeskust, omapäras muuseumi – Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsiooni. Sel aastal algab Kutseõppekeskuse uue hoone ehitus euronahaga toel.

Otepää piirkonna esimene peatuspaik oli Puka vald. Vallarahvaga kohtusid riigikogulased Peep Aru ja Lauri Luik. Otepääl külastati ka Tehvandi Spordikeskust, kus toimuvad murdmaasuusatamise MK etapid.

Kõigis piirkondades kohtuti eakatega. Saadikud andsid ülevaate riigis toimuvast ja vastasid arvukatele küsimustele.

Riigikogulased Margus Lepik, Rein Aidma ja Raivo Järvi.

Elva rahvas huvitub poliitikast.

Elvas toimus poliitkool

Liberalism ja need teised – selline oli 22. märtsil Elvas toimunud poliitikakooli teema.

Liberalismi olemusest rääkisid Riigikogu liige Paul-Eerik Rummo ja Elva linna napea Reno Laidre. Huvilisi oli kogunenud paarikümne ringis ning kõik said väga huvitava ja selgesõnalise loengu osaliseks. Poliitilisest propagandast vaba loeng andis ülevaate liberalismi olemusest. Toodi võrdlusi teiste maailmavaadetega ja selgitati ka päevakajalisi teemasid liberaali vaatevinklist.

Lisaks said kohalviibijad ettekujutuse, kuidas saadakse poliit-

tikuks ja milliseid isikuomadusi selleks on vaja. Kahtlemata on esikohal pidev arenemine ja õppimise võime ning töökus. Saime teada ka, kuidas vahetuvad põlvkonnad poliitikas ja milline on optimaalne noorte osakaal poliitikute seas, et tagada järjepidevus.

Küsimuste voorus huvitati erinevatest valdkondadest, alates suhtumisest puuetega inimestesse, lõpetades liberaalse alkoholipoliitikaga. Kõigile küsimustele leiti vastused ja loodan, et ka küsijad jäid nendega rahule. Kuna tegu oli esimese analoogse üritusega Elvas, siis on peagi plaanis järgmiste teemadega tuua huviliste ette mõni uus persoon.

Heiki Hansen

Kui oled jäänud tööta

Nõuandeid töötajale

Kui olete kaotanud töö, võtke end töötuna arvele

Töö kaotamine on tavaliselt ootamatu ja tuleviku suhtes suurt ebakindlust tekitav olukord. Olles aga esimesest ehmatuses toibunud, on aeg end töötuna arvele võtta ja hakata otsima uusi väljakutseid. Viivitada ei maksa kas või seetõttu, et haigestumise korral peate oma ravikulude eest ise tasuma. Et tööturuametist abi saada, tuleks ennast töötutuks või töötajana arvele võtta. Mõistlik on pöörduda sellesse tööturuameti osakonda, kus teil on kõige mugavam hakata käima igakuistel vastuvõttudel. Kindlasti tuleks mõelda sellele, et hüppeliselt kasvavad tööpuudus on tekitanud tööturuameti osakondades järjekorrad. Tavaliselt on nädala esimeses poole

Tööst ilmajäämise korral tuleb ennast aegsasti tööturuametis arvele võtta.

les, esmaspäeviti ja teisipäeviti järjekorrad pikemad kui nädala teises poole. Kui võimalik, plaanige oma käigud just nädala teise poole.

Ravikindlustus peab jätkuma

Oluline on meeles pidada, et kui töösuhe lõpeb, siis kehtib ravikindlustus veel kaks kuud. Selleks, et ravikindlustus ei katkeks, tuleb end töötuna arvele võtta ühe kuu jooksul pärast töösuhte lõppemist, kuna ravikindlustus algab töötuna arveloleku 31.

päevast. Kui töösuhe lõppes näiteks 1. märtsil, siis kehtib ravikindlustus 30. aprillini. Et ka mais oleks kehtiv ravikindlustus, tuleb end arvele võtta hiljemalt 30. märtsil.

Üldised nõuanded töötamiseks:

- Mõelge oma iseloomomaduste, hariduse, oskuste ja kogemuse peale: millised töökohad oleksid teile justkui loodud?
- Kas olete valmis ka ümberõppeks ja töötamiseks kodukohast kaugemal?

- Rääkige ka teistele, et otsite tööd. Sugulased, tuttavad ja sõbrad võivad teid uuele tööle lähemale viia!
- Koostage olulised dokumendid: CV ja vajadusel kaaskiri. Olge neid koostades võimalikult täpne ja otsige internetist häid näiteid!
- Tööintervjuuks valmistage end ette. Selleks saate kasutada karjääri-nõustaja abi või arutada sõpradega läbi erinevad vestlussituatsioonid. Uurige ka tööandja kohta lisainfot!
- Olge julge ja mingi ise huvipakkuvasse asutusse töökohta küsima. Tööandjad hindavad initsiatiivi ja ettevõtlikkust.
- Kui ka mõnes kohas ära öeldakse, ärge laske tujul sellest langeda, otsige edasi.
- Pikalt koju ootama jääda pole mõtet: mida aeg edasi, seda raskem on uut töökohta leida.
- Ärge põlake ära ka sellist töökohta, mis esialgu ei tundugi nii ahvatlev. Alati võib uut tööd otsida ka siis, kui veel eelmises ametis olete.
- Jätkake kindlasti huvide ja hobidega tegelemist! See aitab säilitada optimistlikku meelt.

Pidage meeles:

- Võtke end töötuna arvele hiljemalt ühe kuu jooksul pärast töökohta kaotamist.

Kommentaar

Hanno Pevkur, sotsiaalminister

Olukord tööturul ja majanduses ei ole teatavasti roosiline. On selge, et sellises seisus peavad kõik, kes ühel või teisel moel seotud tööturuga, tegema suuri jõupingutusi languse peatamiseks ja majanduse taas tõusule pööramiseks. Töökohad ei teki lihtsalt tühjale kohale. Selleks on vaja soodsat majandus- ning õiguskeskkonda ja ettevõtlikke inimesi, kes oleksid valmis panustama uute töökohtade loomisesse. Vaid uute töökohtade olemasolul saame rääkida järjest kasvava tööpuuduse leevenemisest ning töötuse vähenemisest. Samas on selge, et ka raskes olukorras on vaja säilitada selge pea ja teada oma õigusi ning võimalusi. Seepärast tuleb varakult kursis olla infoga, mis on abiks, kui käes halvim ehk töökoht kaob.

- Valmistage end ette – täitke avaldus (selle saate tööturuameti kodulehelt www.tta.ee), võtke kaasa ID-kaart või pass ja tööraamat või muu dokument, mis oli töösuhte aluseks.

Toetused töötule

End töötuna arvele võtnul on uue töö leidmiseni võimalik taotleda töötutoetust või töötuskindlustushüvitist, et osaliseltki kompenseerida tööst ilmajäämist.

Töötuskindlustushüvitis ja selle saamise tingimused

Töötuskindlustushüvitist on õigus saada neil töötutel, kes viimase 36 kuu jooksul on maksnud töötuskind-

lustusmaksmeid vähemalt 12 kuu eest. See tähendab, et hüvitist on võimalus taotleda ka inimestel, kes on lühemaajalise töötamise järel korduvalt töötuks jäänud. Hüvitist ei saa need töötud, kelle viimane töösuhe lõpetati töötaja enda algatusel, poolte kokkuleppel, töökohustuste rikkumise, usalduse kaotamise, vääritud või korruptiivse teo tõttu.

Töötuskindlustushüvitise suurus sõltub töötute eelmisest töötasust. Töötuse esimesel 100 päeval on hüvitise suurus 50 protsenti eelnevast töötasust ning 40 protsenti alates 101. päevast. Hüvitistelt arvutatakse maha ka tulumaks, mis on praegu 21 protsenti. Kui inimene on töötuskindlustushüvitise taotluses soovinud, et arvesse võetaks maksuvaba tulu, siis arvestab töötukassa tulumaksu vaid sellelt hüvitise osalt, mis ületab 2250 krooni.

Töötuskindlustushüvitise taotlemiseks on vaja esitada avaldus, mil-

le vormi saab tööturuametist või töötukassa kodulehelt www.tootukassa.ee. See avaldus tuleb viia tööturuametisse. Koos avaldusega tuleb esitada viimase töösuhte lõppemise põhjust ja aega tõendav dokument, milleks on näiteks tööleping, tööandja tõend (töötajale viimase kolme kuu väljamakstud töötasude kohta), käskkiri (avalikust teenistusest vabastamise) või muu dokument. Samuti tuleb esitada tõend kindlustatule makstud tasude ja tasudelt kinnipeetud töötuskindlustusmaksude kohta.

Töötutoetus ja selle saamise tingimused

Töötutoetust on õigus saada kõigil töötutel, sealhulgas neil, kes lahkusid töökohast omal soovil. Toetust ei maksta sel ajal, kui töötute saab töötuskindlustushüvitist. Et toetust saada, peab ini-

Kaua saab abi

Kindlustusstaaz	Hüvitise tasumise aeg maksimaalselt
vähem kui 56 kuud	180 kalendripäeva
56–110 kuud	270 kalendripäeva
111 kuud ja enam	360 kalendripäeva

mene olema töötuna arvelevõtmisele eelnenud 12 kuul vähemalt 180 päeva kas töötanud või tegelenud tööga võrdsustatud tegevusega.

Töötutoetuse saamiseks tuleb tööturuametile esitada avaldus, mis on kättesaadav ka tööturuameti kodulehelt www.tta.ee. Lisaks sellele tuleb esitada vähemalt 180-päevast töötamist tõendav dokument, milleks võib olla tööraamat, töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõiguslik leping. Juhul kui tööraamatut või töölepingut ei ole, tuleb esitada ka töösuhte lõpetamist tõendav dokument.

Hakka ettevõtjaks

Üks võimalus töötusest pääseda on alustada ettevõtlusega. Põnevates edulugudes on palju juttu olukordadest, kus töötuks jäämine sundis oma firmat asutama. Tagantjärele mõeldes sai töötusest parim asi, mis elus juhtunud.

Ettevõtluse alustamiseks saab toetust

Kui olete end tööturuametis töötuna arvele võtnud, võite ettevõtlusega alustamiseks saada motiveerivat rahalist abi kuni 20 000 krooni. Euroopa Sotsiaalfondist toetatavates projektides võib sellele lisanduda 50 000 krooni.

Toetuse saamiseks peate olema vähemalt 18-aastane ja tahtma tegeleda ettevõtlusega. Selleks peate olema läbinud ettevõtluskoolituse või saanud kutse- või kõrghariduse majanduse alal. Samuti aitab toetust saada ettevõtluskogemus. Kui teil seda ei ole, pakub tööturuamet teile ettevõtluskoolitust.

Probleemid võlgadega?

Sissetulekute vähenedes kohustused ei vähene. Ärge jääge ootama probleemide süvenemist, vaid otsige abi kohe, kui tekivad raskused. Pöörduge laenuandja poole, et kokku leppida laenuuphukus või jõukohane maksegraafik.

Nõu ja abi saab ka võlanõustajatelt. Võlanõustamine koosneb neljast osast: finants-juriidilisest, psühhosotsiaalsest, elulis-praktilisest ja pedagoogilis-preventiivsest nõustamisest. Võlanõustajalt saate abi järgmistel muude puhul: üürivõlg, telefonivõlg,

laen eraisikult või pangalt, liising, järelmaks, maksuvõlg, trahvid, viivised, elatisraha võlg, krediitkaardi võlg, eluasemelaen, õppelaen, käendus.

Kasulik on küsida nõu ka kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajalt, kellelt saate vajalikku teavet sotsiaalsetest õigustest ja seaduslike huvide kaitsmise võimalustest. Head nõu võib saada ka internetilehtedelt.

Töötus- ja abi infot ja abi internetiaadressilt <http://www.sm.ee/tooabi>

